

mensætning. Det har ladet tagere af ubillige af Rotten udvæbnte Mænd, men berøvet er, saavidt jeg kan skjønne. — Resultatet foreligger ikke endnu — ikke fremkommet et Resultat, som har kunnet være heldigt. Der ere fremkomne Burberinger, som jeg anseer at være for høje for Fæsteeiendomme, der afhændes til Selveieendom i de forskjelligte Egne. Naar saaledes under en Stiftelse 39 Tdr. Hartkorn er ansat til over 41,000 Rd., hvilket er over 1000 Rd. for hver Tde, Hartkorn, er det ganske vist det Dobbelte af, hvad private Godseiere have solgt Fæstegaarde for i den Egn. Nu er denne Sum maaskee modificeret paa Grund af den Hensigt, der ydes, men jeg troer dog, at den vil blive for høi, og i Justitsministeriets Instrux er der ikke omtalt en saadan Moderation indenfor Grænsen af en Femtedeel, som nu staaer i § 2. Jeg finder i Beretningen ikke Hentydning til en saadan Moderation, og der er vel heller ikke givet de vedkommende Behoere af Stederne nogen Udfigt dertil. Deraf er fremkommet det Resultat, som jeg troer ganske vist strider imod Justitsministeriets egen Hensigt, at Sagen ikke er bleven fremmet. Det kan være, at efter den Stemning, der flere Steder er fremkaldt hos Bønderstanden, Fæsterne ville have altfor gunstige Vilkaar, men jeg troer, at her er man kommen til Vilkaar, der ere ubillige, og derfor er Sagen ikke bleven fremmet ad administrativt Vej, hvad jeg dog i enhver Henseende vilde ansee som det Dnsse ligste. Jeg har sagt, for at reasumere alle mine Indvendinger mod Loven, at Taxationscommissionerne ikke ere heldig sammensatte, og at der ikke er aabnet nogen Afgang til de Moderationer, som næsten altid have fundet Sted, hvor Stiftellernes Forstandere have afhændet noget Gods, og navnlig troer jeg, at Sagen bedst blev ordnet ad administrativt Vej. Jeg seer ikke Grund til at give en Lov om Afhændelse af Fæstegods paa een Gang, hvor der ikke er nogen Tvivl om, at Bestyrrelserne, i ethvert Tilfælde efter Regjeringens Indflydelse paa dem, ville være tilbøjelige til successivt at udføre Foranstaltningen med alle de Hensyn, der bør tages.

Drejer: Da Lovforslaget er aldeles overeensstemmende med det Forslag, der i forrige Session blev vedtaget i Folkethinget med de Forandringer, som det Udvalg, der blev nedsat i Landstinget, foreslog, er det kun Lidet, jeg paa Sagens nuværende Trin har at anføre, og jeg er væsentligst foranlediget til at tage Ordet ved de Indvendinger, der i Dag ere fremkomne navnlig fra den ærede 3die Landstingsmand for 5te Valgfreds (F. Nielsen). Skjøndt jeg paa ingen Maade deler den almindelige Betragtning, som den nævnte ærede Landstingsmand har fremsat, kunde jeg dog indrømme, at der lod sig anføre Endeel for den Indvending, han har hentet fra den Usikkerhed, der muligt vilde fremkomme ved Capitaliseringen af en Deel af Eiendommens Værdi, saafremt der var Tale om at afhænde til aldeles fri Eiendom, og altsaa gjøre den hele Eiendoms Værdi til Capital. Men i nærværende Tilfælde er der kun Tale om at give Brugeren en friere Disposition med Forbehold af omtrent den samme aarlige Indtægt, som har været at erholde under den hidtil brugte Anvendelsesmaade og med Bibehold af den hidtil haatte Sikkerhed for denne aarlige Indtægt. Det forekommer mig altsaa klart, at Indvendinger, hente fra den Betragtning, som den ærede Landstingsmand har gjort gjældende, ikke paa nogen Maade kan afgive tilstrækkelig Grund til ikke at gaae ind paa Loven. Hvad er det, der i dette Tilfælde er Spørgsmaal om? Det er ikke om at forandre Noget af det, de vedkommende Stiftelser hidtil have havt i Indtægt, til noget Lavere og mindre Sikkert; men det er kun at give de vedkommende Bønder en forøget Værdi, en Værdi, som de slet ikke have under den nuværende Brugsmaade, og Spørgsmaalet vil da i alt Fald reducere sig til, hvorledes Forholdet stiller sig mellem Udgiften til Indfæstning i Tidens Løb og mulig Forøgelse i Afgiften og den Pengesum, der opnaaes ved den foreslaaede Forandring, hvorved Besiddelsen gives en anden Charakter, end den hidtil har havt. Det lader sig ikke nægte, hvad jeg før sagde, at man konserverer med usformindstet Sikkerhed de